

Wyspecjalizowana Estetyczna Szkoła-Internat II–III stopnia „Dywoswit” w Małej Białozerce

JANINA OWSIJENKO

ovsienko1957@ukr.net

Kształcenie i rozwój zawodowy nauczycieli wyspecjalizowanej estetycznej szkoły-internatu w procesie nauczania zdalnego

Education and Professional Development of Teachers in a Special Aesthetic Boarding School
in the Process of Distance Learning

PROPOZYCJA CYTOWANIA: Owsijenko, J. (2022). Kształcenie i rozwój zawodowy nauczycieli wyspecjalizowanej estetycznej szkoły-internatu w procesie nauczania zdalnego. *Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska. Sectio J, Paedagogia-Psychologia*, 35(1), 93–103. DOI: <http://dx.doi.org/10.17951/j.2022.35.1.93-103>.

ABSTRAKT

Celem badania było wskazanie sposobów rozwoju zawodowego pedagogów w procesie organizowania kształcenia na odległość oraz charakterystyka doświadczeń i określenie warunków efektywnej organizacji kształcenia na odległość w wyspecjalizowanej estetycznej szkole-internacie na terenach wiejskich. Przedmiotem badania był rozwój zawodowy nauczycieli w procesie przygotowania i organizacji kształcenia na odległość. W badaniu wykorzystano metody systematyzacji, uogólniania, porównywania, wyjaśniania, prognozowania. Artykuł poświęcony jest problematyce kształcenia i doskonalenia zawodowego nauczycieli szkoły-internatu w procesie kształcenia na odległość. Przeanalizowane zostały doświadczenia pedagogów szkoły-internatu w organizacji nauczania zdalnego oraz wskazano efektywne formy działalności pedagogicznej nauczycieli. Opisano też doświadczenia w zakresie doskonalenia przestrzeni informacyjno-edukacyjnej szkoły oraz tworzenia osobistych stron internetowych, blogów i autorskich kursów nauczania zdalnego.

Słowa kluczowe: rozwój zawodowy; nauczanie zdalne; szkoła-internat; nauczyciele

WPROWADZENIE

W okresie reformowania edukacji i rozwoju zglobalizowanego społeczeństwa informacyjnego nauczyciele mają coraz większe możliwości rozwoju zawodowego. Kreatywny pedagog nieustannie poszukuje sposobów własnego doskonalenia

zawodowego we wszystkich rodzajach edukacji: formalnej, pozaformalnej i nieformalnej. Na podniesienie poziomu kompetencji zawodowych pedagoga wpływa informatyzacja i cyfryzacja społeczeństwa. Nauczyciel znajduje nowe formy i rodzaje doskonalenia zawodowego oraz projektuje własną trajektorię rozwoju zawodowego we wszystkich obszarach. Osobnym ogniwem rozwoju zawodowego jest wiedza i praktyczna aprobacja szerokiej gamy technologii cyfrowych w procesie edukacyjnym.

Wymuszone pandemią COVID-19 nauczanie zdalne stało się wyzwaniem dla wszystkich pedagogów, uczniów i ich rodziców. Należało zmierzyć się z ważnymi pytaniami: W jaki sposób zorganizować wysokiej jakości nauczanie z wykorzystaniem technologii cyfrowych? Jakie platformy i serwisy wybrać do interakcji i komunikacji z uczniami? Jak inspirować i motywować uczniów do nauki w nowym formacie oraz do rozwiązywania metodycznych, dydaktycznych problemów nauczania zdalnego? Jak skonfigurować system komunikacji i rozwiązywać wszystkie zagadnienia techniczne związane z organizacją łączności zdalnej? Ważnym aspektem w rozwiązaniu tych kwestii było podniesienie poziomu zawodowego pedagogów i przygotowanie zespołu do organizacji nauczania zdalnego w warunkach placówki oświatowej na terenach wiejskich.

PRZEGLĄD LITERATURY

Zagadnieniu rozwoju zawodowego poświęcone są prace N. Kłókar, W. Olijnyk, Z. Riabowa, O. Sawczenko, T. Soroczan. Kwestie rozwoju kompetencji zawodowych nauczycieli na kursach doskonalenia zawodowego rozważają naukowcy: M. Wojcechowski, I. Worotnykowa, N. Nyczkało, O. Piechota, L. Serhejewa. Z kolei L. Pukhovska (2011) badała teoretyczne podstawy i zagraniczne doświadczenia rozwoju zawodowego pracowników pedagogicznych.

Kwestia prawidłowości i mechanizmów całościowego rozwoju człowieka jako specjalisty, osobowości i obywatela również została ujawniona w pracach naukowców (zob. m.in. Vozniuk, Dubaseniuk, 2010, s. 17).

Co istotne, rozwój zawodowy współczesnego pedagoga jest dziś niemożliwy bez gruntownego przygotowania do korzystania z nowych form organizacji procesu edukacyjnego, do których należy zaliczyć nauczanie zdalne. Problemy nauczania na odległość badali m.in. W. Bykow, W. Kucharenko, S. Łytwinova, O. Spirin, W. Olijnyk. Natomiast przygotowanie nauczycieli do organizacji nauczania zdalnego zostało omówione w pracach W. Bykova, L. Lachockiej, S. Kasiana, L. Kartaszowej, L. Kondratowej, W. Kucharenki, W. Olijnyka. Problemy organizacji nauczania na odległość w warunkach szkoły-internatu są jednak opisane w niewielkim stopniu, dlatego wymagają dokładniejszych badań.

CEL I ZADANIA BADANIA

Celem badania było określenie sposobów rozwoju zawodowego pedagogów w procesie organizowania kształcenia na odległość, a także opisanie doświadczeń i warunków efektywnej organizacji nauczania zdalnego w wyspecjalizowanej estetycznej szkole-internacie na terenach wiejskich.

Aby osiągnąć powyższy cel, jako zadania badawcze przyjęto:

- analizę doświadczenia pedagogów w zakresie organizowania nauczania zdalnego w szkole-internacie,
- określenie efektywnych form przygotowania nauczycieli dla organizacji kształcenia na odległość w warunkach wyspecjalizowanej estetycznej szkoły-internatu jako rękojmi rozwoju zawodowego pedagogów,
- zidentyfikowanie skutecznych form nauczania na odległość w warunkach wyspecjalizowanej placówki edukacyjnej.

METODY BADAWCZE

Na różnych etapach poszukiwań naukowych w zakresie badanego problemu, nad którym prace prowadzone są od 10 lat, stosowano zróżnicowany zestaw metod badawczych. Do rozwiązania problemu doskonalenia zawodowego pedagogów na pierwszym etapie wykorzystano metody ogólnonaukowe (porównanie, klasyfikacja, systematyzacja, uszczegółowienie, uogólnienie). Umożliwiło to zebranie, analizę i podsumowanie informacji dotyczących problemu badawczego w krajowych źródłach naukowych. Ponadto wykorzystane zostały takie ściśle naukowe metody jak obserwacja i wywiad.

W ciągu ostatnich dwóch lat w warunkach pandemii COVID-19, w trakcie której zaszły istotne zmiany w organizacji procesu edukacyjnego oraz przejście na obowiązkowe kształcenie na odległość, dokonano ważnych zmian w metodologii badań rozwoju zawodowego nauczycieli w warunkach uczenia zdalnego, co spowodowało wykorzystanie w trakcie poszukiwań naukowych systemu diagnostycznych metod badawczych, w szczególności pierwotnego przetworzenia statystycznego i uogólniania uzyskanych danych w celu określenia skuteczności badania, a także kwestionariuszy, testów itp.

PRZYGOTOWANIE NAUCZYCIELI DO ORGANIZACJI NAUCZANIA ZDALNEGO W WARUNKACH WYSPECJALIZOWANEJ ESTETYCZNEJ SZKOŁY-INTERNATU RĘKOJMIĄ ROZWOJU ZAWODOWEGO PEDAGOGÓW

Zgodnie z ustawą z 2017 r. „O edukacji” rozwój zawodowy jest traktowany jako ciągły proces uczenia się i doskonalenia kompetencji zawodowych

specjalisty, który pozwala na utrzymanie lub podnoszenie standardów działalności zawodowej i trwa przez cały okres działalności zawodowej (zob. Zakon Ukrainy, 2017). Artykuł 59 ustawy stanowi, że rozwój zawodowy pracowników pedagogicznych i naukowo-pedagogicznych zakłada ustawiczne samokształcenie, udział w programach doskonalenia zawodowego oraz wszelkie inne rodzaje i formy doskonalenia zawodowego.

Badając zagadnienia form i sposobów doskonalenia zawodowego nauczycieli, można stwierdzić, że naukowcy postrzegają ten proces jako kształtowanie się kreatywnych liderów w edukacji, ale też jako warunki do rozwoju wiedzy zawodowej, umiejętności, ścieżek dalszego doskonalenia zawodowego, rozwoju myślenia pedagogicznego, usprawnienia praktycznych umiejętności planowania pracy z dziećmi w procesie działalności edukacyjnej (Day, 1999, s. 39). Zdaniem badaczy do ważnych czynników rozwoju zawodowego w okresie reformowania oświaty należy zaliczyć wprowadzenie motywowanego uczenia się w celu rozwijania umiejętności pedagogicznych oraz poznawanie praktyk krajowych i zagranicznych, w tym polskich i francuskich, we wdrażaniu innowacji w procesie edukacyjnym.

Koncepcyjne podstawy edukacji pedagogicznej wyznaczają główne zadania doskonalenia zawodowego nauczycieli oraz podkreślają konieczność zapewnienia zaawansowanego rozwoju pedagogicznego i zawodowego specjalistów. Ważnym aspektem zawodowego rozwoju nauczyciela jest badanie doświadczeń Ukrainy i innych krajów w celu stworzenia warunków do tworzenia i rozwoju nowoczesnych alternatywnych modeli ustawicznego zawodowego i osobistego rozwoju pedagogów. W ten sposób, pod warunkiem zorganizowanego kształcenia na odległość o wysokiej jakości, następuje rozwój zawodowy specjalistów.

W dzisiejszych warunkach aktywnie wdraża się kształcenie na odległość, co niewątpliwie wpływa na rozwój zawodowy fachowców. Wiadomo, że nauczanie zdalne jest alternatywą dla konwencjonalnego nauczania w trybie stacjonarnym. Doświadczenia praktyk edukacyjnych we wdrażaniu kształcenia zdalnego wskazują na uzasadnione wykorzystanie nowoczesnych form, metod i technologii nauczania zdalnego. Naukowcy traktują kształcenie na odległość jako indywidualny proces przekazywania i przyswajania wiedzy, umiejętności, nawyków i sposobów aktywności poznawczej człowieka, który pozwala w warunkach pośredniej interakcji oddalonych od siebie uczestników nauczania realizować wszystkie zadania edukacyjne w oparciu o wyspecjalizowane informacyjne środowiska edukacyjne, platformy zdalne.

Podstawą organizacji nauczania zdalnego jest interakcja wszystkich uczestników procesu edukacyjnego. W tym procesie ważne jest określenie funkcji wszystkich uczestników: administracji, pedagogów, uczniów. Zgodnie z wytycznymi metodycznymi administracja szkolna powinna zapewnić organizację działalności placówki edukacyjnej w warunkach trybu nauczania na odległość, uzgodnić harmonogram zajęć, nawiązać interakcję między uczniami a pedagogami, znaleźć

odpowiednie programy, platformy i serwisy dla efektywnego połączenia, zapewnić prawidłowe funkcjonowanie środków technicznych itd.

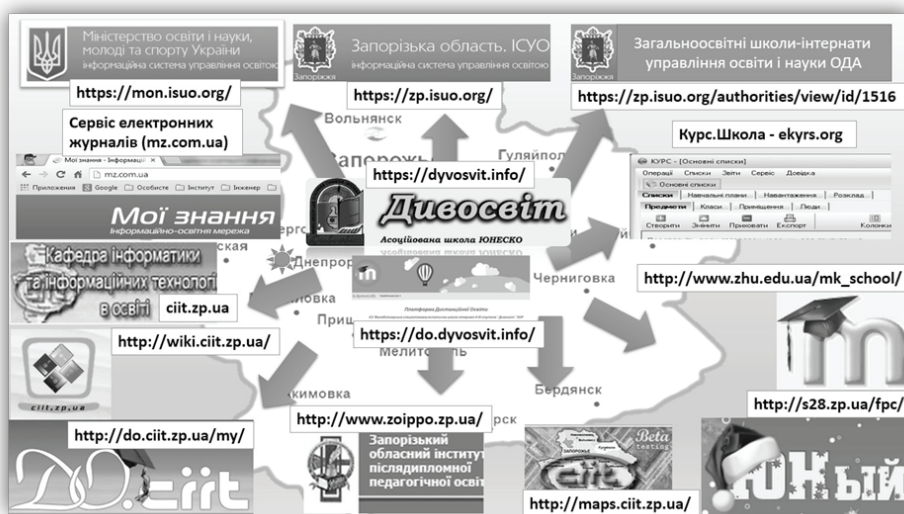
W celu zbadania zagadnień normatywnego wsparcia organizacji kształcenia na odległość oraz określenia najlepszych doświadczeń w organizacji procesu edukacyjnego należy zorganizować szereg narad poświęconych doształcaniu i doskonaleniu zawodowemu pedagogów. W procesie organizowania działań pedagogów w zakresie doskonalenia zawodowego istotne są różne formy działalności samokształceniowej, a także udział w przedsięwzięciach naukowo-pedagogicznych, webinarach, seminariach, konferencjach. Jedną z efektywnych form doskonalenia nauczycieli w zakresie organizacji kształcenia na odległość jest udział pedagogów w kursach doształających.

W niniejszym opracowaniu analizie poddano doświadczenie instytucji komunalnej – Wyspecjalizowanej Estetycznej Szkoły-Internatu II–III stopnia „Dywoswit” w Małej Biłozerce – Zaporoskiej Rady Obwodowej w zakresie organizacji nauczania zdalnego.

Wyspecjalizowana Estetyczna Szkoła-Internat II–III stopnia „Dywoswit” w Małej Biłozerce to innowacyjna szkoła ogólnokształcąca – szkoła nowego typu, która w oparciu o tradycje światowej i krajowej edukacji zawodowo-artystycznej prezentuje swoje niestandardowe wizje nowego podejścia do procesu edukacji i wychowania. Obecnie Szkoła-Internat „Dywoswit” zapewnia swoim absolwentom kształcenie zawodowe w zawodzie robotniczym „Producent wyrobów artystycznych z ceramiki” (3. kategoria). Wprowadzenie kształcenia zawodowego w zakresie wytwarzania wyrobów ceramicznych do procesu edukacyjnego szkoły zapewniło wysoki poziom konkurencyjności placówki oświatowej, jej trwały pozytywny wizerunek w Ukrainie oraz wszelkie warunki do rozwoju autorskiej szkoły „Dywoswit” Janiny Owsijenko.

Kształcenie przyszłych ceramików odbywa się w specjalnej pracowni – pomieszczeniach szkoleniowych i pomocniczych, w których znajduje się wszystko, co jest niezbędne do opanowania zawodu (młyny kulowe, piece mufłowe, koła garncarskie, krążki malarskie, materiały pomocnicze: farby, szkliwa, gliny o różnym składzie chemicznym). Co roku pracownia jest unowocześniana, uzupełniana o nowe wyposażenie, a jej sale wykładowe otrzymują aktualne czasopisma i wydawnictwa branżowe. Na zajęciach teoretycznych i praktycznych uczniowie starszych klas poznają tajemnice mas ceramicznych, szkliw, wypalania, malowania, zapoznają się też z technikami kulturowymi i malarskimi. Fachowość, twórczość, dużą odpowiedzialność we wpajaniu uczniom zawodu ceramika wykazują wszyscy pracownicy pedagogiczni. Działalność szkoły autorskiej daje liczne przykłady owocnej współpracy naukowców-teoretyków i pedagogów-praktyków. Na bazie instytucji odbywa się szereg międzynarodowych, ogólnoukraińskich i regionalnych konferencji naukowo-praktycznych oraz seminariów poświęconych problematyce edukacji artystyczno-zawodowej.

Szkoła-Internat „Dyvosvit” od wielu lat angażuje się w działalność naukowo-badawczą i eksperymentalną, a zespół pedagogiczny wprowadza innowacje w procesie edukacyjnym. Administracja Szkoły-Internatu przywiązuje dużą wagę do rozwoju zawodowego każdego nauczyciela, w tym do rozwoju profesjonalnych kompetencji cyfrowych pedagogów w oparciu o gruntowne przygotowanie do wdrażania technologii cyfrowych w procesie edukacyjnym. Istotne dla rozwoju zawodowego pedagogów jest stworzenie przestrzeni informacyjno-edukacyjnej Szkoły-Internatu „Dyvosvit”, która umożliwi równy dostęp wszystkich pedagogów do zasobów informacyjno-edukacyjnych: bibliotek, zasobów internetowych, bibliotek medialnych i bibliotek wideo doświadczeń pedagogicznych, rejestru oprogramowania pedagogicznego itp. Jednym z priorytetowych zadań działalności innowacyjnej placówki oświatowej, w której działa Ośrodek Umiejętności Pedagogicznych, było stworzenie przestrzeni edukacyjno-informacyjnej dla kształtowania samorozwoju zawodowego nauczycieli oraz opracowywania indywidualnych planów rozwoju zawodowego każdego pedagoga.

Rysunek 1. Schemat informacyjno-edukacyjnej przestrzeni Szkoły-Internatu „Dyvosvit” w Małej Białozerce

Źródło: <https://do.dyvosvit.info>.

Wiadomo, że obecny etap rozwoju społeczeństwa charakteryzuje się aktywnym przenikaniem technologii informacyjno-komunikacyjnych czy cyfrowych do wszystkich sfer ludzkiej działalności. Właśnie dlatego w placówce zostały podjęte priorytetowe działania na rzecz informatyzacji i rozwoju systemu kształcenia ustawicznego pedagogów szkoły, podjęto też działania mające na celu

doskonalenie umiejętności posługiwania się nowymi metodami i narzędziami prezentacji czy przetwarzania danych (Elektroniczny dziennik online). Pedagodzy Szkoły-Internatu aktywnie korzystają w działalności zawodowej z szerokiej gamy materiałów edukacyjnych i wizualizacji (np. z interaktywnych prezentacji na żywo, scribingu, wspierania lekcji przez muzykę lub wideo online itp.), chętnie posługują się witrynami edukacyjnymi i serwisami do przeprowadzania kontroli (testowania) osiągnięć edukacyjnych uczniów (np. Miksike, testorium, matura online itp.). Zespół pedagogiczny wprowadza nowe formy samokształcenia nauczycieli, w tym doskonalenie zawodowe poprzez kształcenie online, udział pedagogów w międzynarodowych i ogólnoukraińskich przedsięwzięciach naukowo-pedagogicznych, kursach zdalnych i kursach autorskich. Istotną stała się tendencja do podnoszenia poziomu zawodowego pedagogów w zakresie korzystania z serwisów chmurowych, zasobów informacyjnych, sieci społecznościowych, gabinetów chmurowych, blogów, witryn instytucji. Ważnym aspektem w szkoleniu pedagogów i uczniów w zakresie opanowania technologii cyfrowych było udoskonalenie witryny internetowej Szkoły-Internatu.

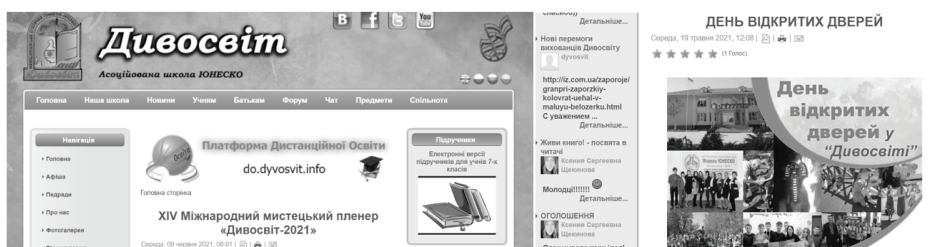

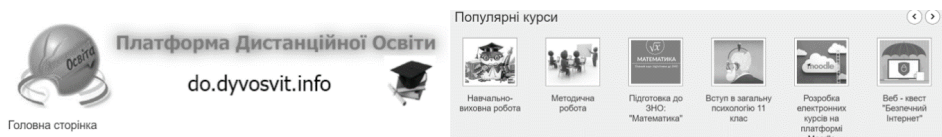
Рисунок 2. Вітрина internetowa Szkoły-Internatu „Dyvoswit” w Małej Białozerce

Źródło: <https://dyvosvit.info>.

Dla uczniów Szkoły-Internatu „Dyvoswit” jako placówki na terenach wiejskich, w której uczą się uczniowie z różnych części Ukrainy, jej strona internetowa jest nie tylko środkiem do rozwoju samokształcenia i twórczego poznania, lecz także formą sprawozdawczości fotograficznej i platformą do nawiązywania interakcji sieciowej z rodzicami.

Na długo przed wprowadzeniem ograniczeń kwarantannowych, w oparciu o wspólne działania naukowo-eksperymentalne z Państwową Uczelnią Wyższą „Uniwersytet Zarządzania Oświatą”, specjaliści Katedry Otwartych Systemów Edukacyjnych oraz Technologii Informacyjno-Komunikacyjnych przeprowadzili szereg seminariów naukowo-praktycznych dla nauczycieli Szkoły-Internatu na temat stworzenia autorskich kursów zdalnych dla uczniów klas starszych. Dostęp do tych kursów odbywa się za pośrednictwem witryny internetowej szkoły do odpowiedniej platformy nauczania zdalnego. Jeszcze przed wprowadzeniem

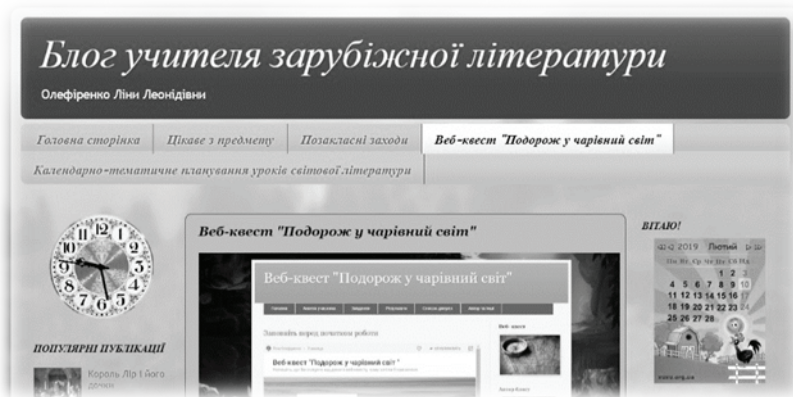
ограничений кwarantанних uruchomiono platformę Moodle, na której uczyli się uczniowie klas 10–11 w oparciu o program autorskich kursów nauczycieli.

Rysunek 3. Platforma Moodle do nauczania zdalnego

Źródło: <https://dyvosvit.info>.

Wielu nauczycieli Szkoły-Internatu stworzyło własne blogi tematyczne, które zapewniły uczniom Szkoły-Internatu możliwość otrzymywania dodatkowych informacji do dogłębnej nauki dyscyplin nauczania.

Rysunek 4. Blogi nauczycieli Szkoły-Internatu „Dyvosvit” w Małej Białozercze

Źródło: <https://dyvosvit.info>.

Ze względu na wysoki poziom przygotowania zespołu pedagogicznego do innowacji, w celu zorganizowania wysokiej jakości nauczania zdalnego podjęto szereg działań organizacyjnych i metodycznych przygotowujących kadrę pedagogiczną do tej działalności. Administracja Szkoły-Internatu nawiązywała różne kontakty i zarządzała interakcją wszystkich uczestników procesu nauczania zdalnego, aby osiągnąć cel edukacji i wykonać główne zadania instytucji na rok szkolny. Aby zorganizować wysokiej jakości kształcenie na odległość, przeprowadzono narady organizacyjne w celu uregulowania form i środków prowadzenia lekcji online oraz zidentyfikowano i zaproponowano do wykorzystania efektywne platformy i serwisy dla prowadzenia wspólnej działalności edukacyjnej w formie zdalnym.

Na mocy decyzji administracji zaplanowano przeprowadzenie serii szkoleń mających na celu opanowanie serwisów Google dla nauczania na odległość. Nauczyciele Szkoły-Internatu stworzyli klasy Google Classroom oraz opanowali środki komunikacji w oparciu o serwis Google Meet. Do komunikowania się z uczniami i rodzicami szeroko wykorzystywane były komunikatory sieciowe, takie jak Viber, Messenger i inne. Ważnym aspektem nauczania na odległość jest organizacja samodzielnej pracy dla uczniów Szkoły-Internatu w trybie zdalnym. W tym aspekcie uczniowie szkoły podstawowej i klas starszych wykazywali się różnym stopniem samodzielności. W celu rozwiązania tego problemu nauczyciele oferowali uczniom różne formy indywidualnego doradztwa online, a także opracowali zadania o różnym stopniu złożoności, które były oferowane uczniom do wyboru.

Najtrudniejsze było zorganizowanie przygotowania przyszłych ceramików do pracy praktycznej, które powinno być realizowane w specjalnych pracowniach, pomieszczeniach szkoleniowych i pomocniczych. Specjaliści przygotowali warsztaty szkoleniowe, prowadzili aktywne teoretyczne i praktyczne szkolenia uczniów mające na celu opanowanie przez nich technik malarskich, modelowania na zajęciach online, opracowali wykłady i cykle wizualne do poznawania tajemnic mas ceramicznych, szkliv, wypalania i nie tylko.

Uwzględniając zalecenia metodyczne w zakresie zapewnienia równego dostępu do wysokiej jakości edukacji dzieciom wiejskim, kadra dydaktyczna placówki zintensyfikowała prace nad wdrożeniem naukowo-metodycznego oraz wizualnego wspomaganie uczenia się oraz wykorzystania cyfrowych zasobów i technologii oświatowych w procesie edukacyjnym. Istotnym zagadnieniem podczas nauczania zdalnego było wsparcie techniczne zajęć online na odległość ze względu na przerwy w dostępie do Internetu. Rozwiązując ten problem, nauczyciele zaplanowali dodatkowe konsultacje online, a także wdrożyli różne formy pracy z uczniami: indywidualne, w parach i grupach itp. (I. Kobernyk, Z. Zwyniackiwska).

Działania Rady Metodycznej i Rady Pedagogicznej placówki miały na celu rozwój procesów innowacyjnych w szkole wiejskiej, wsparcie metodyczne i szkolenie nauczycieli-badaczy i eksperymentatorów, usprawnienie kompetencji zawodowych poprzez optymalizację i doskonalenie tej wiedzy, umiejętności, nawyków i podejść zawodowo-wartościowych zgodnie z wymogami nowoczesnej edukacji.

W pierwszym roku ograniczeń kwarantannowych dzięki udziałowi Szkoły-Internatu w pracy eksperymentalnej na poziomie ogólnoukraińskim zorganizowano szkolenie pedagogów w ramach kursów zdalnych na bazie Państwowej Uczelni Wyższej „Uniwersytetu Zarządzania Oświatą” Narodowej Akademii Nauk Pedagogicznych Ukrainy pt. „Technologie cyfrowe w procesie edukacji”. Specjaliści Uniwersytetu przeszkolili nauczycieli w zakresie wykorzystania technologii cyfrowych w nauczaniu na odległość i w nauczaniu hybrydowym, a pedagodzy

zdobyli praktyczne doświadczenie w tworzeniu treści wizualnych z wykorzystaniem technologii cyfrowych i nie tylko.

Rysunek 5. Kursy doskonalenia zawodowego nauczycieli Szkoły-Internatu „Dywoswit” w Małej Białozerce

Źródło: <https://dyvosvit.info>.

Efektom doskonalenia zawodowego nauczycieli była obrona prac dyplomowych oraz wzrost kompetencji zawodowych nauczycieli w zakresie technologii cyfrowych.

Organizacja nauczania na odległość dla nauczycieli Szkoły-Internatu nie stanowiła dużego wyzwania, ale po raz kolejny udowodniła skuteczność decyzji zarządzających i wykazała odpowiedni metodyczny poziom kształcenia nauczycieli.

ZAKOŃCZENIE

Przeprowadzone badania pozwoliły na analizę doświadczeń pedagogów Szkoły-Internatu „Dywoswit” w Małej Białozerce w zakresie organizacji nauczania zdalnego oraz na określenie efektywnych form praktyki pedagogicznej nauczycieli. Do skutecznych środków pedagogicznego wsparcia kształcenia zaliczono udoskonaloną przestrzeń informacyjno-edukacyjną Szkoły-Internatu oraz stworzenie sieci personalnych stron internetowych, blogów i autorskich kursów zdalnych w celu pogłębionej nauki dyscyplin nauczania. Wśród efektywnych form organizacji nauczania na odległość należy wskazać przeprowadzenie lekcji online w oparciu o serwis Google Meet, tworzenie zadań i organizację interakcji za pośrednictwem środowiska edukacyjnego Google Classroom z wykorzystaniem wsparcia wizualnego, a także tworzenie i wykorzystywanie testów, zadań interaktywnych itp. Skuteczne były również różne formy zajęć indywidualnych i konsultacji online dla uczniów oraz wykorzystanie komunikatorów sieciowych do organizacji komunikacji z uczniami i rodzicami, takich jak Viber, Messenger.

Do ważnych, skutecznych form przygotowania nauczycieli do organizacji kształcenia na odległość w warunkach wyspecjalizowanej estetycznej Szkoły-Internatu należy zaliczyć przeprowadzenie cyklu szkoleń mających na celu opanowanie serwisów Google w nauczaniu na odległość oraz udział nauczycieli w kursach tematycznych dotyczących opanowania technologii cyfrowych w procesie edukacyjnym, które są kluczowe do rozwoju zawodowego pedagogów.

Doświadczenie pedagogów w organizacji nauczania zdalnego potwierdziło skuteczność takich form nauczania na odległość w warunkach wyspecjalizowanej placówki edukacyjnej jak: wykład wideo, lekcja online, konsultacje wideo, indywidualne zajęcia dodatkowe itp.

BIBLIOGRAFIA

LITERATURA

- Day, S. (1999). *Developing Teachers: The Challenge of Lifelong Learning*. London: Falmer Press.
- Pukhovska, L. (2011). Teoretychni zasady profesiinoho rozvytku pedahohiv: rukh do kontseptualnoi karty. *Porivnialna profesiina pedahohika: naukovyi zhurnal*, (1), 39–41.
- Vozniuk, O.V., Dubaseniuk, O.A. (2010). Intehratyvnyi pidkhid do profesiinoho rozvytku osobystosti pedahoha v umovakh tsyvilizatsiinykh zmin. *Naukovyi chasopys NPU imeni M. M. Drahomanova. Seriiia 16. Tvorchia osobystist*, 12(22), 17–20.

NETOGRAFIA

- Ministerstvo osvity i nauky Ukrainy. (2020). *Orhanizatsiya dystantsiynoho navchannya v shkoli*. Pobrane z: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/metodichni%20recomendazii/2020/metodichni%20recomendazii-dustanciyna%20osvita-2020.pdf> (dostęp: 19.10.2021).
- Zakon Ukrainy, Pro osvitu (Vidomosti Verkhovnoyi Rady, 2017, № 38–39, st. 380). Pobrane z: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19> (dostęp: 28.09.2021).

ABSTRACT

The purpose of the study was to indicate the ways of teachers' professional development in the process of organizing distance learning and to describe the experience and determine the conditions of effective organization of distance learning in a specialized aesthetic boarding school in rural areas. The subject of the study was the professional development of teachers in the process of preparation and organization of distance learning. The study uses the methods of systematization, generalization, comparison, explanation, forecasting. The article is devoted to the problem of training and professional development of boarding school teachers in the process of distance learning. The experience of the teachers of the boarding school in the organization of remote teaching is analyzed, the effective forms of teachers' pedagogical activity are revealed. The experiences of improving the information and educational space of the school and creating personal websites, blogs, authoring remote teaching courses are described.

Keywords: professional development; distance learning; boarding school; teachers